

MIJN ZANGLIJSTERS.

Men schreef Augustus 1899 en 't was dus in het hartje van de zomervacantie d. w. z. van een vrijaf, dat dertig lange dagen nagenoeg niet anders dan prachtig zomerweer schonk.

Zoo'n heele vakantie thuis te blijven, als elke nieuwe morgen een uitnodiging is naar buiten en als elke nieuwe dag herinnert, aan wat er vroeger genoten is bij zulk weer ver van het drukke stadsgewoel, dat was onmogelijk.

Ik besloot daarom voor mijn vrouw, mijn dochtertje en me zelf logies te vragen bij een paar goede kennissen in en bij Haarlem, om zoo eenige dagen te gaan genieten van alles, wat een buitenman mist, als hij opgesloten zit in de hoofdstad.

Weldra kwam er een gunstig antwoord en o, zoo spoedig trokken we er op een heerlijk schoonen dag samen op uit.

Zoodra de kans daarop eenigszins gunstig was, ontsnapten we ook aan Haarlems minder drukke straten en doolden in de duinen van Overveen en Bloemendaal.

Gelukkig werden we er niet verjaagd door de mannen met hun lange baarden en onafscheidelijke stokken.

Nu was er ook weinig reden voor, om druk in het duin wacht te houden. Want als het Augustus is, hebben de meeste fazanten zeker den broedtijd al achter den rug. En de verwoede plantenuitroeiers, die nagenoeg elken natuurliefhebber den toegang tot de rijke plekjes in het duin hebben afgesneden,

gaan zoo druk niet meer uit, om in eenige oogenblikken hun plantenbussen te vullen met tientallen exemplaren van dezelfde plant, welke ze later weer weggooien om voor andere plaats te maken.

En quasi-plantenzoekers, wien het meer om de eieren van fazanten en patrijzen te doen is, blijven dan van zelf uit het duin, omdat ze toch zonder iets gevonden te hebben naar huis moeten.

Maar ik zou over mijn zanglijsters schrijven, niet waar?

Och, ja! Het bovenstaande moest me echter even van het hart, omdat door de schuld van zulke lieden het groot stuk duin, dat me zooveel genot verschaft heeft en waar vroeger, evenals in het aangrenzende bosch, oogluikend bezoek werd toegelaten, ondanks de bordjes met „Verboden toegang“, nu voor goed en voor elk gesloten is.

Dat zij daarvan juist de schuld zijn, weet ik van een goeden kennis, die er duinwachter is, en met wien

ik een paar vacantedagen flinke wandelingen heb gemaakt, heuvel op en af, niettegenstaande de hooge temperatuur, die ons wel eens verlangend deed uitzien naar de boschjes, welke ons beiden verkwikking en mij de zanglijsters schonken.

Op welke manier dat gebeurde, wil ik nu even mededeelen.

We hadden op een middag een aardig marschje achter den rug en hadden plekken bezocht, die in het najaar bessen en andere vruchten toonen in vele kleuren, want Kardinaalshoed, Liguster, Lijsterbes,

Een van mijn zanglijsters; in de houding waarin hij, op één poot zittend, zingt in de kooi; daardoor wat meer ineengedoken waarschijnlijk, dan gewoonlijk bij 't zingen.

en Duindoorn, om er maar eenige te noemen, waren er rijk vertegenwoordigd. Ook hadden we plaatsen gevonden, waar de Primula's niet bij honderden, maar bij duizenden in het voorjaar prijkten. Een half droge beek was de groeiplaats van 't Muskuskruid, Adoxa Moschatellina. Een soort kade, de scheiding tusschen twee stukken aardappelland, was dicht bezet met Peper- of Mierikwortel. Een onbebouwd hoekje van een ander veld scheen, van verre gezien, getooid met Zulte, Aster Tripolium, maar bleek later begroeid met Zeepkruid, Saponaria officinalis.

Verder wees mijn kennis mij op een heuveltop, dien hij den Groenen Berg noemde, en die, hoe droog de omgeving er van ook was, altijd zijn donker groene kleur behield. Nader gekomen zagen we, dat een menigte Vleugeltjesbloemen, Polygala, daarvan de oorzaak was.

We waren op onze huisreis nog in druk gesprek over de dorheid van sommige deelen, waar vroeger elke duinpan met water gevuld was en waar nu putten van een Meter diepte nog geen drinken voor de fazanten opleveren, over de patrijzen, die in het duim „gepoot“ worden, enz., toen mijn vriend op eens zei:

„Kijk, daar heb je waarlijk nog een nest van een grauwen lijster met jongen er in.“

't Waren maar twee kleine diertjes, zonder een spoor van veeren. De oogen waren nog gesloten, de nebben hadden, van boven gezien, nog den vorm van een gelijkzijdigen driehoek en op den rug toonde een eenigszins blauwe streep de plaats aan, waar de eerste huidbedekking zou komen.

't Nest, dat van onderen uit een plok mos bestond en verder uit helm, plantenworteltjes en grashalmen, was van binnen gevoerd met vermolmd hout, dat, fijn gebeten en met speeksel van de oude vogels vermengd, samengevoegd was tot een napvormig lichaam van ± 10 cM. lang, $8\frac{1}{2}$ cM. breed en 6 cM. diep.

Amsterdamsche jongens, die dagelijks op straat in de gelegenheid zijn om kokosnoten te zien, vonden dat het binnenste wonder veel gelek op den schil daarvan, als die overlangs was doorgezaagd. Ze konden maar niet begrijpen, hoe de oude lijsters zulk een hard bekleedsel voor hun nest konden uitkiezen, daar jonge vogels toch zulke teere pooten hebben.

Wie opmerkzaam heeft gadeslagen, hoe de diertjes in het nest zitten, zal echter opgemerkt hebben, dat alleen de hiel (dat is het deel van den poot, hetwelk velen de knie noemen) op den harden wand rust en van een eeltkussen voorzien is; zoodat het harde bedje de beestjes evenmin deert, als de schelpen of andere harde voorwerpjes den Zandvoorter visscher pijn doen, als hij op zijn vereelde bloote voeten een wandeling naar Haarlem maakt.

De teenen zijn bij veel jonge vogels de deelen van de pooten, die 't minst kunnen velen. Bij leeuweriken, die men opkweekt, groeien ze vaak krom, als er grashalmpjes of draadjes om verward geraakt zijn. Mogelijk zijn ze bij de lijsters even teer en dan zal er geen beter middel zijn om vergroeien te voorkomen dan juist de harde, gladde nestbodem.

Hoe het nest met het tweetal jongen daar tot op dat oogenblik onopgemerkt had kunnen blijven, is me nu nog een raadsel; want het was volstrekt niet verborgen en hing op zeker niet meer dan $1\frac{1}{2}$ Meter boven den grond en op nog geen Meter afstand van den weg, tusschen een mik; dat is in de ruimte tusschen twee takken, waarin een andere tak zich splitst.

„Wil je het meenemen?“ klonk het voor mij zoo onverwachts, dat ik er eigenlijk van ontstelde.

„Och,“ zei ik, „dat kan je niet meenen. Ik weet veel te goed, dat het jellui taak is tegen het verstoren der nesten te waken.“

„Neem het maar,“ sprak hij. „'t Valt anders toch vast in iemands handen, en, als jij het neemt, is het tenminste goed bezorgd.“

Om aan mijn weifelen een eind te maken, nam hij het zelf van de plaats en gaf het me over.

Ik hoop en geloof, dat de eigenaar of eigenares van het bosch 't den wachter niet kwalijk zal nemen, dat hij voor dezen keer zijn of haar bevel overtreden heeft, of laat ik liever zeggen, ik vermoed, dat ze het met me eens zijn, dat de man op die wijze de vogels het beste heeft beschermd.

's Avonds gingen we naar Amsterdam en hoewel het zeer warm was geweest, hadden de kleine vogels het, daar ze de oude misten, toch zoo koud, dat ik ze te Haarlem bij mijn familie eerst eens een kwartier onder de handen moest verwarmen, om ze wat op hun verhaal te brengen.

Een goed uur later waren we thuis en daar duurde het zeker een half uur, voor de kleine dingen zoover waren, dat ze weer gaapten en eenig geluid lieten hooren. 't Was echter te laat om ze te voeren. Mijn vrouw zocht spoedig een pak verbandwatten en toen gingen de lijstertjes met nest en watten en al in een sigarenkistje, dat voorloopig hun verblijf zou wezen.

Den volgenden morgen was ik al vroeg op en het deed me zoo'n innig genoegen, toen ik bemerkte, dat de kleine naakte vogeltjes het onder de watten niet alleen goed hadden uitgehouden, maar ook zoo door en door warm waren, alsof de moeder ze zoo pas verlaten had.

Ze gaapten zoo wijd, of ze van plan waren met één hap voor den geheelen dag genoeg te eten.

Ik vlug aan het voedsel klaar maken. Mijn leeuweriken eten het „universeel voeder“ van Sluis,

bij elken vogelliefhebber wel bekend, en daar nu het opschrift der pakken vermeldt, dat het ook geschikt is voor lijsters, mengde ik spoedig wat met koud water aan tot een vrij natte pap.

Dat bracht ik tusschen duim en voorsten vinger in de wijdgeopende snavels.

Een oogenblik gingen die toe en daarop openden ze zich zoo mogelijk nog verder.

Misschien was dit voeder alleen wel voldoende geweest om de lijsters er mede groot te brengen, maar ik volgde liever meer den weg der natuur en gaf hun daarom een groot aantal regenwormen, die in een hoekje van mijn tuin, waar ik gewoonlijk bladerafval neerwerp, om later tot mest te dienen, volop aanwezig waren.

Toen die voorraad uitgeput was, waren er nog wel wat te vinden onder de grasranden, maar eindelijk moest ik de welwillendheid van mijn buren inroepen, daar de vogels (en 't waren er nog maar twee) een ongeloofelijke hoeveelheid wormen hebben verorberd in een korten tijd.

Ze kregen ongeveer 30 maal per dag voedsel en telkens een niet gering quantum.

Ze groeiden daardoor verbazend snel. In 8 dagen waren ze nagenoeg volwassen en geheel met veeren bedekt, behalve natuurlijk onder de vleugels en op

een paar andere plaatsen, waar de pluimen zich veel later ontwikkelen. Ook moesten de slag- en de staartpennen nog heel wat aankomen.

't Was aardig om de ontwikkeling van de veeren na te gaan. Eerst kwamen er stoppels uit de huid te voorschijn, die ongeveer een centimeter groot waren, en toen vrij veel geleken op de stekels van een egel. Ze openden zich aan de punt en daaruit keken, als penseeltjes samengedrukt, de eerste baarden van de veeren. De volgende dagen waren de lijsters heel druk aan het pikken en rechtstrijken der pennen en ik merkte op, dat de bedoeling van die bewegingen zeker was, het verwijderen van het gebarsten vliesje, dat de pluimen nog hield ingesloten. Daartoe werkte ook het klappen met de vleugels sterk mee.

Ik denk, dat ze omstreeks drie weken oud waren voor de slagpennen haar volslagen lengte bereikt hadden. Toen reeds zaten de jonge dingen aardig te neuriën, zoodat ik de vrees, dat het nest meer jongen had bevat, maar dat een „kenner“ de mannen er misschien uit had gepikt, van me zetten kon.

Maar voor ze zoover ontwikkeld waren, had ik al heel wat met de diertjes uitgestaan.

(Wordt vervolgd.) 41.

J. POSTMA.

Sierplanten zijn evengoed aan de mode onderhevig als hoeden en wandelstokken en kapsels; en misschien in nog sterker mate, doordat ze uitsluitend ter opvrolijking dienen van kamer of tuin. Ook kunnen ze door menschen, die geen oog voor mooie vormen en kleuren hebben, best gemist worden, wat met een hoed niet 't geval is.

Is zoo'n plant eens uit de mode, dan kost het den kweekers heel wat moeite, ze er weer in te krijgen; 't oog wil afwisseling. Nog maar een paar jaar geleden ontbrak voor geen venster van den bloemenvriend een Blad-begonia, een Ficus of een Aralia, nu ziet men ze maar weinig meer; Clivia,

Azalia, Primula en Aspidistra hebben ze verdrongen.

Toch zijn er enkele planten, die verbazend lang de veranderzucht der mode trotseeren, en onder deze staat de Fuchsia vooraan. Al meer dan zestig jaar worden Fuchsia's bij millioenen gekweekt; tegenwoordig in meer dan honderd kweek-variëteiten of echte soorten.

Naar verhaald wordt zou in 1836 een Fuchsia, die in Zuid-Amerika in 't wild groeit, van daar door een matroos aan zijn moeder op een Engelsch dorpje zijn gezonden. Deze verzorgde het plantje, dat nog levend overkwam met teederheid, als een herinnering aan haar lieven jongen, die op de verre zee rond-